

~ צדקה ~

תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף ט עמוד א
ואמר רב אסי: שקולה צדקה כנגד כל המצות, שנאמר: והעמדנו עלינו מצות וגוי, מצוה אין כתיב כאן אלא מצות. ...

המהר"ל בפירושו לאגדות הש"ס (ב"ב נט):
"שקולה צדקה כנגד כל המצות - ביאור זה כי כאשר הוא נותן צדקה, דבר זה נקרא שעושה צדק ויושר, שהרי מצוה זאת בפרט נקרא צדקה, שתראה כי המצוה הזאת הצדק, וכל המצות הם הצדק והיושר, וכדכתיב: "וצדקה תהיה לנו כי נשמר לעשות את כל (המצוה הזאת) החוקים האלה" - (דברים ו, כה). ומאחר כי מצוה זאת בפרט נקראת צדקה, מפני שהוא עצם הצדקה כמו שמורה על זה השם שנקראת צדקה ולא תמצא זה במצוה אחרת, לכך שקולה כנגד כל המצות, אע"ג שכל אחת יש בה הצדק".

זוהר פרשת בחוקותי (ק"ב). [תרגום מתוק מדבש]
(משלי י) וצדקה תציל ממות, כמו שהאדם עושה למטה, ומחיה העני הנקרא מת, כך הוא עושה למעלה, ולכן אשרי חלקו מי שזוכה לעשות ולתקן השם הקדוש למעלה. בשביל זה מצות צדקה עולה על כל המצות. **והני מלי צדקה לשמא** ...

R. Soloveitchik, Worship, p.46

"Whenever acts of charity and cognitive occupation become an aesthetic performance, stripped of teleological aspiration – self-centered, self-indulgent and self-pleasing, then sin is born."

~ תיאטרון ~

תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת עבודה זרה פרק א הלכה ז
... העולה לתיאטרון אסור משום ע"ז דברי רבי מאיר וחכמים אומרים בשעה שהן מזבנין אסור משום ע"ז ואם לאו אסור משום " ובמושב לצים [לא ישב]" בלבד. ...

MN - The Tabernacle is the place of ultimate aesthetic experience, for one does not go to the Tabernacle to comprehend God but to apprehend God.

~ כפרה ~

שמות רבה (וילנא) פרשת פקודי פרשה נא ח
... אמר הקדוש ברוך הוא יבא זהב המשכן ויכפר על זהב העגל. ...
בראשית פרק ב פסוק ט ויצמח יקוק אלהים מן האדמה כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל...
בראשית פרק ג (ו) ותרא האשה כי טוב העץ למאכל וכי תאוה הוא לעינים ונחמד העץ להשכיל ותקח מפריו ותאכל ותתן גם לאישה עמה ויאכל:

זוהר כרך ב (שמות) פרשת תרומה [דף קכו עמוד א]
... בר חובא דאדם דלא אתבסם [נתקן] עד דקיימו ישראל בטורא דסיני ...
שמות פרק לח (כב) ובצלאל בן אוּרִי בן חור למטה יהודה **עשה את כל אשר צוה יקוק את משה:**

MN - The need to redeem the aesthetic is, of course, not limited to the travelling young nation but applies to every "young traveler" seeking to contribute to the causes of creation. Today, without Tabernacle or Temple, man must seek to apprehend God in the beautiful and sublime in creation.

שמות פרק מ (לד) ויכס העין את אהל מועד **וכבוד יקוק מלא את המשכן** ...
ישעיהו פרק ו (ג) וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש **יקוק צבאות מלא כל הארץ כבודו:**

~ אין מוקדם ומאוחר ~

... סיני >> משכן >> עגל
גאולה >> צייתנות >> חטא